

JAAARREKENING 2022/2023

Inhoudsopgave jaarrekening 2022/2023

	Pagina
1. Bestuursverslag	3
2. Balans per 30 juni 2023	8
3. Staat van baten en lasten 2022/2023	9
4. Toelichting op de balans en de staat van baten en lasten	
a. Algemeen	12
b. Toelichting op de balans per 30 juni 2023	14
c. Toelichting op de staat van baten en lasten 2022/2023	23
5. Overige gegevens	
a. Controleverklaring	31

1. Bestuursverslag

Het seizoen 2022/2023 ging vliegend van start. De coproductie met Orkater in september 2022 'Het verdriet van de Zuiderzee', trok maar liefst 16.835 bezoekers en de recensies waren lovend. Een succesvol begin, van wat uiteindelijk het eerste seizoen zonder Corona-lockdowns bleek te worden. Nog niet hersteld van de pandemie, braken helaas nieuwe crises aan. De oorlog in de Oekraïne leidde tot inflatie, met forse kostenstijgingen en druk op de resultaten tot gevolg. Het voor het derde achtereenvolgende jaar uitblijven van indexering van onze gemeentelijke subsidie helpt daarbij niet. Uitdagingen waar wij ook in de komende seizoenen mee te maken zullen hebben. Terugkijkend op het seizoen, zien we de hoopvolle start ook terug in het totale bezoekersaantal van ruim 200.000.

Het uiteindelijke exploitatieresultaat 2022/2023 eindigt op +/- € 458.000. Dit resultaat wordt onttrokken aan de bestemmingsreserve 'Continuïteit en weerbaarheid' voor een bedrag van € 183.000 en het bestemmingsfonds 'Podia Covid-19' voor een bedrag van € 275.000. De algemene reserve bedraagt per 30 juni 2023 € 763.000.

Inzet en resultaten

Programmering, educatie en projecten

De naweeën van Corona merkten we in het theater door de lastige puzzel om uitgestelde voorstellingen een plek te geven en in krapte binnen de gezelschappen doordat technisch en ander personeel in Coronatijd ander werk heeft gevonden. Dat arbeidsmarktprobleem liet zich binnen De Lawei ook flink voelen. Personeel was en is lastig te krijgen, projecten moesten worden uitgesteld en werkdruk steeg. Bestemmingsreserves die we met Coronacompensatiegelden van het Rijk en de gemeente hebben kunnen aanleggen, bleven hierdoor langer dan gewild in reserve. Maar halverwege het seizoen kwam daar toch flink de vaart in. En konden wij de doelen 'het voortbestaan van De Lawei borgen' en daarnaast 'het in standhouden van de cultuurketen in onze regio en daarbuiten' met een inhaalslag dienen, onder andere door het opzetten van participatieprojecten, het koppelen van binnen- en buitenschoolse educatie en amateurkunsten en -verenigingen de nodige ondersteuning te bieden.

Horeca en evenementen

Arbeidsmarktcrapte liet zich ook binnen onze horeca gelden; vacatures werden moeizaam ingevuld, maar op het einde van het boekjaar waren we weer redelijk op sterkte. Daardoor ontstond er ruimte voor inhoudelijke ontwikkeling. Een gezamenlijk - door de afdelingen horeca en publieksservice gedragen - project rondom gastvrijheid en het verder verhogen van de kwaliteit van onze dienstverlening is daar een inspirerend voorbeeld van. De afdeling evenementen heeft post-Corona de lijnen weer gelegd en gaat zich met ingang van het nieuwe seizoen richten op business development, waaronder het inrichten van (zakelijke) arrangementen en het binden van onze zakelijke en particuliere 'fans'.

Ontwikkelingen bedrijfsvoering

De ontwikkeling, implementatie en koppeling van een aantal nieuwe ICT-systemen heeft door problemen bij de leverancier vertraging opgelopen. Hierdoor is nog teveel handmatig werk aan koppeling en verkrijgen van sturingsinformatie.

Een nieuw meerjarenonderhoudsbeleidsplan (MJOB) heeft geleid tot nieuwe inzichten en verhoging van de onderhoudsreserve. Tijdens de vernieuwbouw van De Lawei is uit oogpunt van kostenbeheersing de aanpak van de grote foyer achterwege gebleven. Mede uit het oogpunt van duurzaamheid is isolerend glas geplaatst en het dak geïsoleerd.

Wederom is De Lawei voor de vergaande verduurzaming van gebouw en bedrijfsvoering beloond met de Green Key Gold.

Medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO)

Vlak voor de zomer is een MTO uitgevoerd. Een zeer hoge respons zorgt voor een betrouwbaar beeld. Over de grote linie is men tevreden. Als positieve punten zijn de inhoud van het werk, sfeer in de teams en het werken in een inspirerende en veilige omgeving genoemd. Aandachtspunten hebben vooral betrekking op

werkdruk, arbeidsvoorwaarden, talentontwikkeling en interne communicatie. Verbeterpunten waar de eerste acties inmiddels voor zijn gedaan.

De begroting voor 2023/2024 ziet er als volgt uit:

(Bedragen x € 1.000)

	Begroting 2023/2024		Realisatie 2022/2023	
BATEN				
Voorstellingen	1.435		1.286	
Film	78		64	
Projecten, educatie en producties	263		166	
Horeca	1.363		1.294	
Verhuur	417		451	
Overige opbrengsten	52		115	
	<u>3.608</u>	50%	<u>3.376</u>	49%
Subsidies	3.636	50%	3.561	51%
Totale baten	<u>7.244</u>		<u>6.937</u>	
LASTEN				
Voorstellingen	1.171		1.021	
Film	44		40	
Projecten, educatie en producties	299		185	
Horeca	552		517	
Personeelskosten	4.063		3.816	
Algemene kosten	1.384		1.391	
Marketingkosten	226		184	
Afschrijvingen	243		231	
Rentelasten	5		10	
Totale kosten	<u>7.987</u>		<u>7.395</u>	
Exploitatieresultaat	<u>-743</u>		<u>-458</u>	

Onder de post 'Subsidies' is in 2023/2024 een bate opgenomen ad € 244.000 voor de (besteding van) subsidie inzake educatiegelden van voorgaande jaren, die niet ingezet kon worden tijdens de 'Covid-19 lockdown(s)'.

Onder de post 'Projecten, educaties en producties' en de post 'Personeelskosten' is voor 2023/2024 een bedrag van € 116.000 respectievelijk € 688.000 opgenomen voor kosten die te maken hebben met uitgestelde projectwerkzaamheden na de Covid-19 pandemie.

Voor het seizoen 2023/2024 voorzien wij geen Covid-19-beperkingen en verwachten we een significante stijging van de bedrijfsopbrengsten.

Voor seizoen 2023/2024 gaan wij voorlopig uit van een verlies van € 743.000. Dit verlies wordt voornamelijk veroorzaakt door de toename van de kosten die relatie houden met uitgestelde project- en veroorzaakt door de toename van de kosten die relatie houden met uitgestelde project- en educatiewerkzaamheden die alsnog zullen worden uitgevoerd.

Doelstelling en beleid Stichting De Lawei

De Lawei biedt de bevolking van Drachten/Smallingerland en haar omgeving een breed scala aan kunstuitingen op een zo hoog mogelijk kwaliteitsniveau aan, zoals podiumkunsten, film, beeldende kunst, cultuureducatie en culturele projecten. Dat doen we door:

1. het bieden van een divers cultureel aanbod in ons huis en daarbuiten;
2. het aanbieden van bruisende activiteiten, maar ook door nadrukkelijk een aanjager te zijn van nieuwe culturele initiatieven en projecten die buiten onze muren plaatsvinden. Dit in samenwerking met culturele en sociale partners, overheden, het bedrijfsleven en diverse doelgroepen;
3. deel te nemen aan lokale, regionale, nationale en zo nodig internationale netwerken;
4. productionele activiteiten verder uit te bouwen;
5. daar waar nodig is, onze nek uit te steken, alert te blijven én de kansen te benutten die er liggen;
6. kwaliteit in alles het uitgangspunt te laten zijn. Kwaliteit in programmering, educatie, productie, dienstverlening, personeel, uitstraling, communicatie, etc.

Kortom: De Lawei is aanjager én drager van cultuur. Hét culturele kloppend hart en dé culturele ontmoetingsplaats van Drachten en de regio.

Rechtsvorm, bezoldiging bestuur en raad van toezicht

Stichting De Lawei kent een bestuur en een raad van toezicht. Het bestuur is belast met het bestuur van de stichting en is aan de raad van toezicht verantwoording verschuldigd over het gevoerde beleid en beheer. Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van beide organen zijn vastgelegd in de statuten. Stichting De Lawei past de 'Governance Code Cultuur' toe. De bezoldiging van het bestuur is gebaseerd op de Richtlijn Bezoldiging van directeurs van private theaters en concertgebouwen, welke is opgesteld door de Werkgeversvereniging Nederlandse Podia (WNP). Daarbij is de maximale bezoldiging niet meer dan het plafond van de Wet Normering Topinkomens. De inzet door de raad van toezicht is onbezoldigd. Wel worden de leden van de raad van toezicht in de gelegenheid gesteld maximaal 15 voorstellingen/ activiteiten bij te wonen.

Bestuurder Stef Avezaat is na 20 jaar bij De Lawei is met pensioen gegaan, met ingang van 1 maart 2023 is Elly van der Goot directeur-bestuurder van de stichting.

Vanuit de kracht van De Lawei (de hoge (artistieke) kwaliteit, breed cultureel aanbod (theater, film, beeldende kunst, educatie) en gastvrijheid) geeft zij richting aan het doorontwikkelen van de interne organisatie, het opbouwen en versterken van externe relaties, inclusief een zakelijk netwerk en richt ze zich nog meer op participatie en toegankelijkheid.

Diversiteit

De Lawei onderschrijft de 'Fair Practice Code' en de 'Code Diversiteit & Inclusie', daarnaast hebben we ons aangesloten bij de 'Charter Diversiteit in bedrijf'. Waarmee we laten zien, echt werk te maken van diversiteit en inclusie op de werkvloer.

Risicoparagraaf

In deze paragraaf van de jaarrekening wordt ingegaan op eventuele risico's die De Lawei kan lopen, welke van dusdanige invloed kunnen zijn op de financiële positie, dat ze het voortbestaan van de stichting in haar huidige vorm onder druk kunnen zetten. Risico's met kleine financiële gevolgen worden niet meegenomen in de analyse.

Analyse

Zoals in elke gezonde organisatie wordt er in De Lawei veel aandacht besteed aan risicobeheersing. De Lawei beschikt daartoe over een uitgebreid verzekeringspakket, een Arbo-plan, een externe analyse voor gebouwonderhoud, RI&E voor de theatertechniek en een beveiligde ICT-omgeving.

Naast deze meer beheersbare risico's bestaan er voor De Lawei ook gevaren waarop weinig invloed kan worden uitgeoefend. Een goed voorbeeld is het (wisselende) politieke klimaat in Nederland.

Om een goed inzicht te krijgen in de risico's is het belangrijk om te weten wat een risico inhoudt. Risico bestaat uit de kans op het optreden van een gebeurtenis - samenhangend met negatieve gevolgen - voor een betrokkene.

Ook moet er onderscheid gemaakt worden in onvoorspelbare en voorspelbare gebeurtenissen. Voorspelbare gebeurtenissen zijn trends als vergrijzing, krapte op de arbeidsmarkt en een andere beleving van vrije tijd. Dit zijn reguliere ondernemersrisico's, waarop vroegtijdig kan en moet worden ingespeeld.

Van alle hieronder beschreven risico's wordt een inschatting gemaakt hoe groot de kans is dat dit voor komt en wat de financiële consequenties mogelijk kunnen zijn.

Risico's

Afhankelijkheid van subsidies

Het is niet mogelijk om een schouwburg van onze omvang, met een hoogwaardige inhoudelijke en avontuurlijke programmering, in stand te houden zonder overheidssubsidie. Hoewel De Lawei zorgt voor risicospreiding door vier belangrijke inkomstenstromen na te streven, blijft de gemeentelijke subsidie een onmisbare bijdrage leveren aan de exploitatie. De subsidie van de gemeente wordt door de gemeente als structureel gezien en is als zodanig ook opgenomen in de gemeentelijke begroting, maar moet ieder seizoen weer worden aangevraagd en toegekend. Daarmee is de subsidie feitelijk niet structureel, in die zin dat er geen meerjarige afspraken zijn gemaakt. De Lawei is voorstander van deze meerjarige afspraken.

Naast de gemeentelijke subsidie, heeft De Lawei deze eigen inkomstenbronnen:

- inkomsten uit verkoop theaterkaarten;
- horeca inkomsten;
- inkomsten zakelijke verhuur.

Een wijziging in het beleid van de gemeente ten aanzien van de culturele subsidie kan dan ook flinke consequenties hebben. In het kader van bezuinigingen heeft de gemeente besloten om de subsidie voor 4 jaren te bevriezen. Dit houdt voor De Lawei in dat de subsidie tot en met het seizoen 2023/2024 niet geïndexeerd wordt. Een flinke indirecte korting op de subsidie. Zeker gezien de stijging van de kosten van personeel, inkoop en energie.

Arbeidsmarkt

De Lawei heeft sinds het uitbreken van de Coronapandemie grote moeite met het werven van nieuwe medewerkers. De situatie op de arbeidsmarkt en de positie van De Lawei specifiek is dusdanig verslechterd dat we al een aantal projecten niet meer hebben uitgevoerd. Een verbetering op korte termijn lijkt niet reëel.

Concluderend

De Lawei is nog altijd een financieel gezonde organisatie, maar de omstandigheden waarin we opereren zijn onstuimig. Met name de lange termijnverplichtingen moeten beheersbaar blijven. Goede analyses van de meerwaarde, het risico en het terugverdienpotentieel van een investering zijn noodzakelijk.

Ook is er sprake van meerdere grote inkomstenstromen en daarmee een spreiding van de risico's. Een tegenvaller bij één van de inkomstenbronnen kan mogelijk worden opgevangen door de andere. De consequenties van pandemieën hebben ook aangetoond dat alle inkomensstromen, behalve de subsidies, tijdelijk kunnen opdrogen. Het opbouwen en consolideren van goede reserves blijft noodzakelijk.

Daar waar mogelijk zijn grote risico's afgedekt door verzekeringen, risicospreiding, maatregelen of voorzichtigheid. In het vernieuwde gebouw is rekening gehouden met de risico's die het exploiteren van een groot theater met zich meebrengt. Het verbeteren van de compartimentering en met name de signalering van gevaar dragen bij aan een verminderde kans op schade, maar ook aan lagere financiële consequenties bij calamiteiten.

Andere risico's kunnen alleen worden beperkt door vroegtijdig op de hoogte te zijn van de mogelijke gebeurtenissen. De Lawei probeert daarom midden in de samenleving te staan om signalen van eventuele risico's vroegtijdig te signaleren en er tijdig op te anticiperen. Het inschatten en beheersbaar houden van alle risico's heeft continue onze aandacht.

Het in stand houden van een goede relatie met de gemeente blijft essentieel. Het is mede aan De Lawei om de noodzaak van een goed functionerende schouwburg en centrum voor de kunsten voor de gemeente Smallingerland en de wijde regio daadwerkelijk aan te tonen.

Voor het komend seizoen 2023-2024 zijn er geen acute zorgen over de continuïteit van de bedrijfsvoering van De Lawei. De liquiditeitspositie is goed en met de begrote verliezen is rekening gehouden en zijn er voorsnog voldoende reserves gevormd. Voor het seizoen 2024-2025 zal de exploitatie van De Lawei weer beter in balans moeten zijn en niet afhankelijk van de gevormde fondsen.

Woord van dank

Dank aan alle medewerkers en vrijwilligers voor hun tomeloze inzet. Aan onze raad van toezicht voor hun steun en inzichten. Aan onze subsidiegevers voor hun bijdrage aan het uitvoeren van onze ambities en steun in lastige tijden. Aan onze maatschappelijke partners en steunende bedrijven: samen kunnen we kunst en cultuur voor iedereen betekenisvol laten zijn. Aan de artiesten die De Lawei met zoveel enthousiasme omarmen. Maar bovenal dank aan het publiek dat ons zo trouw is gebleven en ons motiveert om altijd weer nieuwe wegen te bewandelen.

Drachten, 30 november 2023

Elly van der Goot

Directeur-bestuurder

2. Balans per 30 juni 2023

(Bedragen x € 1.000 en na resultaatbestemming)

	<u>30 juni 2023</u>	<u>30 juni 2022</u>
Activa		
<u>Vaste activa</u>		
Materiële vaste activa	697	865
Financiële vaste activa	<u>-</u>	<u>-</u>
	697	865
<u>Vlottende activa</u>		
Vorraden	37	25
Debiteuren	124	220
Overige belastingen en premies sociale verzekeringen	10	-
Overige vorderingen en overlopende activa	753	552
Liquide middelen	<u>3.834</u>	<u>4.679</u>
	<u>4.758</u>	<u>5.476</u>
Totaal activa	<u><u>5.455</u></u>	<u><u>6.341</u></u>
	<u>30 juni 2023</u>	<u>30 juni 2022</u>
Passiva		
<u>Eigen vermogen</u>		
Algemene reserve	763	763
Bestemmingsreserve 'Projecten'	150	150
Bestemmingsreserve 'Continuïteit en weerbaarheid'	276	459
Bestemmingsfonds 'Podia Covid-19'	<u>353</u>	<u>628</u>
	1.542	2.000
<u>Voorzieningen</u>		
Voorziening groot onderhoud	1.185	1.435
Verlieslatende contracten	<u>-</u>	<u>-</u>
	1.185	1.435
<u>Vreemd vermogen</u>		
Langlopende schulden	439	574
Crediteuren	428	273
Overige belastingen en premies sociale verzekeringen	72	105
Overige schulden en overlopende passiva	<u>1.789</u>	<u>1.954</u>
	<u>2.728</u>	<u>2.906</u>
Totaal passiva	<u><u>5.455</u></u>	<u><u>6.341</u></u>

3a. Staat van baten en lasten 2022/2023

(Bedragen x € 1.000)

	Realisatie 2022/2023	Begroting 2022/2023	Realisatie 2021/2022
BATEN			
Voorstellingen	1.286	1.036	1.020
Film	64	51	37
Projecten, educatie en producties	166	203	162
Horeca	1.294	1.387	793
Verhuur	451	420	356
Overige opbrengsten	115	101	117
	<u>3.376</u> 49%	<u>3.198</u> 48%	<u>2.485</u> 42%
Subsidies	<u>3.561</u> 51%	<u>3.419</u> 52%	<u>3.468</u> 58%
Totale baten	<u>6.937</u>	<u>6.617</u>	<u>5.953</u>
LASTEN			
Voorstellingen	1.021	905	856
Film	40	30	33
Projecten, educatie en producties	185	530	179
Horeca	517	497	282
Personeelskosten	3.816	3.557	3.016
Algemene kosten	1.391	1.246	1.274
Marketingkosten	184	206	152
Afschrijvingen	231	233	226
Rentelasten	10	10	26
Totale kosten	<u>7.395</u>	<u>7.214</u>	<u>6.044</u>
Exploitatieresultaat	<u><u>-458</u></u>	<u><u>-597</u></u>	<u><u>-91</u></u>

3b. Staat van baten en lasten 2022/2023

(Bedragen x € 1.000)

	Realisatie 2022/2023	Begroting 2022/2023	Realisatie 2021/2022
Voorstellingen			
Opbrengsten voorstellingen	1.176	919	921
Inkoop voorstellingen + overige kosten	-1.021	-905	-856
<i>Bruto resultaat voorstellingen</i>	155	14	65
Theatertoeslag	110	117	99
	110	117	99
Netto resultaat voorstellingen	265	131	164
Film			
Opbrengsten film	64	51	37
Kosten film	-40	-30	-33
	24	21	4
Projecten, educatie en exposities			
Opbrengsten projecten, educatie en exposities	166	203	162
Kosten projecten, educatie en exposities	-185	-530	-179
	-19	-327	-17
Horeca en verhuur			
Horeca	777	890	511
Verhuur	451	420	356
Resultaat horeca en verhuur	1.228	1.310	867
Subsidies regulier	3.522	3.419	3.300
Subsidies Covid-19-gerelateerd	39	-	168
Overige opbrengsten	115	101	117
Brutobedrijfsresultaat	5.174	4.655	4.603
<i>Personeelskosten</i>	3.816	3.557	3.016
<i>Algemene kosten</i>	1.391	1.246	1.274
<i>Marketingkosten</i>	184	206	152
<i>Afschrijvingen</i>	231	233	226
Bedrijfslasten	5.622	5.242	4.668
Bedrijfsresultaat	-448	-587	-65
Financieringskosten	10	10	26
Exploitatieresultaat uit normale exploitatie	-458	-597	-91

	Realisatie 2022/2023	Realisatie 2021/2022
Resultaatverdeling:		
Onttrekking bestemmingsreserve "Weerbaarheid en continuïteit"	-183	-91
Onttrekking bestemmingsfonds 'Podia Covid-19'	-275	-
	<u><u>-458</u></u>	<u><u>-91</u></u>

4. Toelichting op de balans en de staat van baten en lasten

4a. Algemeen

De Lawei is een stichting met als statutaire vestigingsplaats Drachten. Het Kamer van Koophandel nummer van de stichting is 01036729.

De stichting heeft ten doel een wezenlijke bijdrage te leveren aan het culturele en sociaal-culturele leven in de plaats Drachten, de gemeente Smallingerland en wijde omgeving.

De stichting tracht dit doel te bereiken door:

- a. het instandhouden en exploiteren van één of meer gebouwen in Drachten ten behoeve van dat culturele en sociaal-culturele leven;
- b. het verrichten van alle verdere handelingen, die me het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.

Bij het opstellen van de jaarrekening wordt RJ 640 C1 toegepast.

Het boekjaar van de stichting is gebaseerd op de ISO 8601 standaard waarbij de week op een maandag begint en de eerste week van het boekjaar de week is die vier of meer dagen van dat kalenderjaar in de maand juli bevat. Voor het boekjaar 2022/2023 houdt dit feitelijk in dat het boekjaar eindigt op 2 juli 2023. De jaarrekening is derhalve opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijkende cijfers

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar. Omwille van de vergelijkbaarheid zijn bepaalde vergelijkende cijfers over het voorgaande boekjaar aangepast c.q. gerubriceerd. Deze aanpassingen en her rubriceringen hebben geen invloed gehad op de hoogte van het vermogen en het resultaat.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs verminderd met investeringsbijdragen en de cumulatieve afschrijvingen. De afschrijvingspercentages variëren van 2,5% tot 33,3% per jaar. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur. Er wordt afgeschreven vanaf moment van ingebruikneming. Op terreinen wordt niet afgeschreven. De activa worden afgeschreven op basis van jaarlijks gelijkblijvende afschrijvingen.

Voorraden

Voorraden grond- en hulpstoffen en handelsgoederen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijzen of lagere netto-opbrengstwaarde. De fifo-methode wordt hierbij toegepast. Voor zover noodzakelijk wordt een voorziening wegens incurantheid in mindering gebracht. Deze voorziening wordt bepaald door individuele beoordeling van de voorraden.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor mogelijke verliezen als gevolg van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Overige activa en passiva

Alle overige posten in de balans worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Voorzieningen

Onderhoudsvoorziening

Deze voorziening is gevormd ter egalisatie van de kosten voor groot onderhoud gebouwen inclusief installaties, theatertechniek, vaste inventaris en theaterzalen. De voorzieningen worden lineair opgebouwd en de werkelijke uitgaven worden ten laste van de voorziening gebracht.

De voorziening wordt gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen.

Voorziening verlieslatende contracten (voorstellingen)

Deze voorziening is gevormd om de verliezen te dekken van uitgestelde voorstellingen het huidige boekjaar in verband met de Covid-19-uitbraak, die na het boekjaar plaatsvinden. De voorziening is bepaald op basis van het verwachte negatieve resultaat op deze voorstellingen. Het werkelijke negatieve resultaat op deze voorstellingen wordt in mindering gebracht op de voorziening.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. In deze jaarrekening zijn de schattingen specifiek toegepast bepaald bij de voorzieningen.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Algemeen

Winsten worden genomen op het moment van realisatie. Verliezen worden verantwoord, zodra deze voorzienbaar zijn.

Brutobedrijfsresultaat

Het brutobedrijfsresultaat bestaat uit de netto-opbrengsten uit kaartverkoop, verkoop beeldende kunst, verhuur en horeca-activiteiten, de bijdragen van derden en overige opbrengsten verminderd met de gemaakte kosten voor de exploitatie van de activiteiten. Hierbij wordt onder de netto-opbrengsten begrepen de geleverde goederen onder aftrek van inkoopkosten, kortingen en over de omzet geheven belastingen.

Pensioenen

Stichting De Lawei heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling op basis van een middelloonstelsel. De regeling is ondergebracht bij een bedrijfstakpensioenfonds. De stichting heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Stichting De Lawei heeft daarom de pensioenregeling verwerkt als een regeling toegezegde bijdrage en heeft alleen de verschuldigde premie tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

4b. Toelichting balans per 30 juni 2023

(Bedragen x € 1.000 en na resultaatbestemming)

Activa

Vaste activa

Materiële vaste activa

	<u>2022/2023</u>	<u>2021/2022</u>
Boekwaarde per 1 juli		
Aanschaffingswaarde	2.364	2.776
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	<u>-1.499</u>	<u>-1.774</u>
	<u>865</u>	<u>1.002</u>
<i>Mutaties</i>		
Investeringen	63	89
Desinvesteringen	-	-501
Afschrijving desinvesteringen	-	501
Afschrijvingen	<u>-231</u>	<u>-226</u>
	<u>-168</u>	<u>-137</u>
Boekwaarde per 30 juni		
Aanschaffingswaarde	2.427	2.364
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	<u>-1.730</u>	<u>-1.499</u>
	<u>697</u>	<u>865</u>

In de jaarrekening zijn de eigen bijdragen in de verbouwkosten in de materiële vaste activa verwerkt. Het gebouw inclusief installaties is in 2020 getaxeerd op € 51 miljoen. De inventaris is in 2020 getaxeerd op 4,2 miljoen.

Financiële vaste activa

Overige vorderingen

	<u>2022/2023</u>	<u>2021/2022</u>
Lening Stichting Simmerdeis		
Stand per 1 juli	50.000	50.000
Uitgegeven gelden	<u>-</u>	<u>-</u>
	50.000	50.000
Voorziening	<u>-50.000</u>	<u>-50.000</u>
Stand per 30 juni	<u>-</u>	<u>-</u>

Het betreft een lening van Stichting De Lawei aan Stichting Simmerdeis. De lening is oorspronkelijk groot € 50.000. Over de vordering wordt geen rente berekend.

Inzake de gevormde voorziening wordt verwezen naar het kopje 'Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen'.

Vlottende activa

	<u>30 juni 2023</u>	<u>30 juni 2022</u>
Vorraden		
Voorraad dranken en keuken	32	21
Voorraad emballage	5	4
	<u>37</u>	<u>25</u>

Een voorziening voor incurante voorraad wordt niet noodzakelijk geacht.

Vorderingen

	<u>30 juni 2023</u>	<u>30 juni 2022</u>
Handelsdebiteuren		
Debiteuren	124	220
Af: voorziening wegens oninbare debiteuren	-	-
	<u>124</u>	<u>220</u>

Een voorziening voor oninbare debiteuren wordt niet noodzakelijk geacht.

Overige belastingen en premies sociale verzekeringen

Omzetbelasting	<u>10</u>	<u>-</u>
	<u>10</u>	<u>-</u>

Overige vorderingen en overlopende activa

Overige vorderingen	446	297
Overlopende activa	<u>307</u>	<u>255</u>
	<u>753</u>	<u>552</u>

Overige vorderingen

Nog te ontvangen bedragen	182	105
Overige vorderingen	<u>264</u>	<u>192</u>
	<u>446</u>	<u>297</u>

De post overige vorderingen betreft voor € 244.000 een vordering op Stichting Simmerdeis. Deze vordering zal in december 2023 worden ontvangen.

Overlopende activa

Nog te factureren omzet	97	68
Voorschotten personeel	-	2
Vooruitbetaalde verzekeringen	43	40
Vooruitbetaalde kosten	<u>167</u>	<u>145</u>
	<u>307</u>	<u>255</u>

De overlopende activa nemen toe van € 255.000 naar € 307.000.

Deze stijging hangt samen met de verdere normalisatie van de bedrijfsactiviteiten na de Covid-19-pandemie en de daarmee samenhangende invloed op de hoogte van de overlopende activa.

	<u>30 juni 2023</u>	<u>30 juni 2022</u>
Liquide middelen		
Kas	17	8
Bankrekeningen	3.817	4.650
Gelden onderweg	-	21
	<u>3.834</u>	<u>4.679</u>

Het volledige bedrag van de banktegoeden staan ter vrije beschikking van Stichting De Lawei.

Passiva

Eigen vermogen

	<u>30 juni 2023</u>	<u>30 juni 2022</u>
Algemene reserve		
Stand per 1 juli	763	763
Exploitatieresultaat	-458	-91
Onttrekking ten laste van bestemmingsreserve 'Weerbaarheid en continuïteit'	183	91
Onttrekking aan bestemmingsfonds 'Podia Covid-19'	275	-
Stand per 30 juni	<u>763</u>	<u>763</u>

Conform de beleidsregels van de gemeente van 4 mei 2017, mogen de vrije reserves 15% van de omzet bedragen. De berekening van de norm berekening resulteert in een normvermogen van € 1.041.000 per 30 juni 2023. Bij de berekening van de vrije reserves is de bestemmingsreserve 'Weerbaarheid en continuïteit' vrijgesteld. De hoogte van de vrije reserves per 30 juni 2023 ad € 763.000 valt binnen deze vereiste bandbreedte.

	<u>2022/2023</u>	<u>2021/2022</u>
Bestemmingsreserve 'Projecten'		
Stand per 1 juli	150	150
Toevoeging	-	-
	<u>150</u>	<u>150</u>
Onttrekking	-	-
Stand per 30 juni	<u>150</u>	<u>150</u>

Om in de toekomst deel te nemen in (theater)producties is er een bestemmingsreserve 'Projecten' gevormd van waaruit financiële risico's worden gedekt. De Lawei heeft reeds een lange traditie op het gebied van grootschalige projecten, waarbij De Lawei initiatiefnemer of coproducent is.

	<u>2022/2023</u>	<u>2021/2022</u>
Bestemmingsreserve 'Weerbaarheid en continuïteit'		
Stand per 1 juli	459	550
Toevoeging	-	-
	<u>459</u>	<u>550</u>
Onttrekking	-183	-91
Stand per 30 juni	<u>276</u>	<u>459</u>

Deze reserve is gevormd voor tegenvallende omzetten en het uitblijven van extra steunfondsen als gevolg van Covid-19. Een bedrag ad € 183.000 is in huidig boekjaar onttrokken aan deze bestemmingsreserve.

Voor seizoen 2023/2024 is een tekort van € 743.000 begroot. De bestemmingsreserve 'Weerbaarheid en continuïteit' en onderstaande bestemmingsfonds 'Podia Covid-19' zullen o.a. worden aangewend ter dekking van dit verwachte verlies.

	<u>2022/2023</u>	<u>2021/2022</u>
Bestemmingsfonds 'Podia Covid-19'		
Stand per 1 juli	628	628
Toevoeging	-	-
	<u>628</u>	<u>628</u>
Onttrekking	-275	-
Stand per 30 juni	<u>353</u>	<u>628</u>

Stichting De Lawei heeft in seizoen 2020/2021 € 628.000 van het resultaat bestemd voor continuïteit van het podiumkunstenleven na 30 juni 2021.

Een bedrag ad € 275.000 is in huidig boekjaar onttrokken aan het bestemmingsfonds.

	<u>30 juni 2023</u>	<u>30 juni 2022</u>
Vorzieningen		
Groot onderhoud	1.185	1.435
Voorziening voor verlieslatende contracten	-	-
	<u>1.185</u>	<u>1.435</u>

	<u>2022/2023</u>	<u>2021/2022</u>
Groot onderhoud		
Stand per 1 juli	1.435	1.269
Dotatie	344	274
	<u>1.779</u>	<u>1.543</u>
Onttrekking	-594	-108
Stand per 30 juni	<u>1.185</u>	<u>1.435</u>

In de jaarrekening wordt uitgegaan van onderhoud aan het gebouw inclusief installaties, voor zover deze gefinancierd kunnen worden uit de exploitatie van De Lawei. In seizoen 2022/2023 is de dotatie aan de voorziening herijkt (verhoogd) in verband met een recente inventarisatie van het onderhoud en de recente gestegen prijzen van onderhoud.

Vanuit de onderhoudsvoorziening zijn het afgelopen seizoen de volgende projecten gedekt:

- Vervanging dak foyer (start 2021/2022 - afronding 2022/2023);
- Grootonderhoud trekkenwand (start 2022/2023 - afronding 2023/2024).

Voorziening voor verlieslatende contracten

Stand per 1 juli	-	41
Dotatie	-	-
	<u>-</u>	<u>41</u>
Onttrekking	-	-41
Stand per 30 juni	<u>-</u>	<u>-</u>

De voorziening verlieslatende contracten had betrekking op verliesgegevende voorstellingen. Op het moment van de uitbraak van het Covid-19 stonden nog 76 voorstellingen gepland. Voor het verwachte negatieve resultaat op een aantal van deze voorstellingen is een voorziening gevormd. De verplichtingen inzake deze voorziening zijn in seizoen 2021/2022 volledig afgewikkeld.

	<u>30 juni 2023</u>	<u>30 juni 2022</u>
Langlopende schulden		
Schulden aan kredietinstellingen		
Lening N.V. Bank Nederlandse Gemeenten, lening verbouwing	300	400
Lening N.V. Bank Nederlandse Gemeenten, lening zonnepanelen	139	174
	<u>439</u>	<u>574</u>
	<u>2022/2023</u>	<u>2021/2022</u>
<u>Lening N.V. Bank Nederlandse Gemeenten, lening verbouwing</u>		
Hoofdsom	1.000	1.000
Afgeïst tot en met 30 juni	-700	-600
Stand per 1 juli	300	400
Aflossingsverplichting volgend seizoen	-100	-100
Stand per 30 juni	<u>200</u>	<u>300</u>
Waarvan een looptijd langer dan 5 jaar	<u>0</u>	<u>0</u>

Op 21 juli 2015 heeft de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten een lening verstrekt van € 1.000.000 om een deel van de verbouwing te financieren. De looptijd van de lening is 10 jaar en de aflossing geschiedt lineair voor het eerst op 21 juli 2016. Het rentepercentage bedraagt 1,2% per jaar. Gemeente Smallingerland heeft zich garant gesteld voor deze lening.

Lening N.V. Bank Nederlandse Gemeenten, lening zonnepanelen

Hoofdsom	260	260
Afgeïst tot en met 30 juni	-121	-86
Stand per 1 juli	139	174
Aflossingsverplichting volgend seizoen	-17	-35
Stand per 30 juni	<u>122</u>	<u>139</u>
Waarvan een looptijd langer dan 5 jaar	<u>54</u>	<u>70</u>

Op 1 juli 2016 heeft de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten een lening verstrekt van € 260.000 ter financiering van de aanschaf van zonnepanelen. De looptijd van de lening is 15 jaar en de aflossing geschiedt lineair voor het eerst op 1 juli 2017. Het rentepercentage bedraagt 1,55% per jaar. Gemeente Smallingerland heeft zich garant gesteld voor deze lening.

Er heeft geen aflossing in boekjaar 2021-2022 plaatsgevonden. Deze vindt historisch plaats in juni van het kalenderjaar, echter in boekjaar 2021-2022 in juli, in boekjaar 2022/2023 heeft derhalve een dubbele aflossing plaatsgevonden.

	<u>30 juni 2023</u>	<u>30 juni 2022</u>
Kortlopende schulden		
Aflossingsverplichtingen langlopende schulden		
Leningen	<u>117</u>	<u>135</u>
Overige belastingen en premies sociale verzekeringen		
Omzetbelasting	0	33
Pensioenen	72	60
Overige belastingen	<u>0</u>	<u>12</u>
	<u>72</u>	<u>105</u>
Crediteuren	<u>428</u>	<u>273</u>

De post crediteuren per 30 juni 2023 bedraagt € 428.000 (per 30 juni 2022 € 273.000).

Deze stijging hangt samen met met de normalisatie van de bedrijfsactiviteiten (2022/2021) na de Coronapandemie.

Overige schulden en overlopende passiva

Overige schulden	-	-
Overlopende passiva	<u>1.789</u>	<u>1.954</u>
	<u>1.789</u>	<u>1.954</u>

Overige schulden

Overige schulden	-	-
	<u>-</u>	<u>-</u>

Overlopende passiva

Netto loon	38	-
Vooruitontvangen subsidies	263	584
Vooruitgefactureerde bedragen	856	873
Tegoedbonnen	101	132
Reservering vakantiedagen	281	124
Reservering eindejaarsuitkering	23	20
Reservering vakantiegeld	19	16
Nog te betalen kosten	<u>208</u>	<u>205</u>
	<u>1.789</u>	<u>1.954</u>

In de post vooruitontvangen subsidies is een bedrag opgenomen ad € 192.000 voor educatie op scholen, die door de uitbraak van het Covid-19 niet plaats heeft kunnen vinden. Naar verwachting zullen deze gelden in seizoen 2023/2024 volledig worden aangewend.

Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen

Het bedrijfsgebouw, de verbouwingen en de trekkenwand zijn grotendeels gefinancierd met subsidies. De verkregen subsidies zijn in mindering gebracht op de aanschafwaarden van deze investeringen. Op deze activa wordt niet afgeschreven. Aan het einde van de technische levensduur of bij vervanging van deze activa of onderdelen daarvan, wordt niet in de kosten voor vervanging voorzien, en is De Lawei afhankelijk van externe financiering vanuit gemeente, provincie, fondsen en/of sponsors.

De Stichting Simmerdeis heeft op 28 februari 2020 een startkapitaal ad € 50.000 ontvangen vanuit Stichting De Lawei. Stichting Simmerdeis zal dit bedrag in 5 jaar terugbetalen. Een voorwaarde voor de aflossing is dat de stichting een positief resultaat behaalt en de aflossing van de lening het financiële voortbestaan van de stichting niet in gevaar brengt.

Gezien de huidige ontwikkelingen is het de vraag of deze lening door Stichting Simmerdeis terugbetaald kan worden. Voorzichtigheidshalve heeft Stichting De Lawei een voorziening gevormd voor het volledige bedrag van de lening ad € 50.000. Indien het bedrag na 5 jaar niet is terugbetaald kan Stichting De Lawei het bedrag kwijtschelden.

Aangezien de lening voor het volledige bedrag is voorzien, zullen aflossingen door Stichting Simmerdeis als baten in het resultaat worden verwerkt op het moment wanneer deze zich voordoen.

In januari 2023 is Stichting De Lawei een verplichting aangegegaan inzake de renovatie van de trekkenwand ad € 449.000 (exclusief omzetbelasting). Deze renovatie wordt voor 1 november 2023 opgeleverd.

Onzekerheden verantwoording subsidiegelden

De subsidiegelden over de boekjaren 2021-2022 en 2022-2023 zijn nog niet definitief vastgesteld door de subsidieverstrekker.

4c. Toelichting op de staat van baten en lasten 2022/2023

Voorstellingen

	Realisatie 2022/2023	Begroting 2022/2023	Realisatie 2021/2022
Opbrengsten theatervoorstellingen			
Opbrengst kaartverkoop theatervoorstellingen	1.176	919	921
Inkoopkosten theatervoorstellingen	<u>-1.021</u>	<u>-905</u>	<u>-856</u>
	155	14	65
Opbrengst theatertoeslag	<u>110</u>	<u>117</u>	<u>99</u>
	<u>265</u>	<u>131</u>	<u>164</u>

In het seizoen 2022/2023 heeft De Lawei 201 voorstellingen gepresenteerd (2021/2022 : 190) binnen haar eigen programmering. Deze voorstellingen hebben 64.354 bezoekers gehad (2021/2022 : 45.388). In de begroting is uitgegaan van 51.580 bezoekers (220 voorstellingen).

Film

	Realisatie 2022/2023	Begroting 2022/2023	Realisatie 2021/2022
Opbrengsten film			
Opbrengst kaartverkoop film	64	51	37
Inkoopkosten film	<u>-40</u>	<u>-30</u>	<u>-33</u>
	<u>24</u>	<u>21</u>	<u>4</u>

Het filmaanbod bestaat uit een maandelijks variërend aanbod. In het seizoen 2022/2023 waren er 7.076 bezoekers (2021/2022 : 4.941). In de begroting is uitgegaan van 7.125 bezoekers.

Projectbureau

	Realisatie 2022/2023	Begroting 2022/2023	Realisatie 2021/2022
Opbrengsten projecten, educatie en exposities			
Eigen producties	12	31	2
Overige projecten	6	95	43
Basis- en voortgezet onderwijs	148	70	111
Beeldende kunst	-	-	-
Overige	<u>-</u>	<u>7</u>	<u>6</u>
	<u>166</u>	<u>203</u>	<u>162</u>

De inkomsten van het Projectbureau bestaan uit recettes van de eigen producties, bijdragen van scholen aan projecten, Kunstbende Fryslân, Jeugdfonds Fryslân en bijdragen vanuit specifieke fondsen. In de post 'Overige projecten' is in 2021/2022 de vergoeding van Keunstwurk voor door De Lawei verrichte werkzaamheden

	Realisatie 2022/2023	Begroting 2022/2023	Realisatie 2021/2022
Kosten projecten, educatie en exposities			
Kosten eigen producties	74	85	31
Overige projecten	41	358	75
Kosten basis- en voortgezet onderwijs	57	70	61
Beeldende kunst	12	13	12
Overige	1	4	-
	<u>185</u>	<u>530</u>	<u>179</u>

In de begroting is voor het seizoen 2022/2023 rekening gehouden met een inhaaleffect van educatie op scholen en het opstarten van projecten in verband met de Corona-gelden.

Onder de overige projecten zijn hiervoor met name materiaalkosten verantwoord. Achteraf is gebleken dat de educatiekosten meer personeel en minder materieel van aard waren.

Horeca en Verhuur

	Realisatie 2022/2023	Begroting 2022/2023	Realisatie 2021/2022
Opbrengsten horeca			
Verkopen horeca	1.294	1.387	793
Inkopen horeca	-410	-388	-247
Brutowinst horeca	884	999	546
Overige opbrengsten horeca	-	-	-
Overige kosten horeca	-107	-109	-35
	<u>-107</u>	<u>-109</u>	<u>-35</u>
	<u>777</u>	<u>890</u>	<u>511</u>

	Realisatie 2022/2023	Begroting 2022/2023	Realisatie 2021/2022
Opbrengst verhuur			
Zaalhuur	221	236	173
Verhuur materieel	76	81	74
Doorberekening personeel	149	103	94
Overige opbrengsten verhuur	5	-	15
	<u>451</u>	<u>420</u>	<u>356</u>

Het bedrijfsleven heeft veel, door corona, uitgestelde evenementen georganiseerd. Met name een aantal grote bedrijfsfeesten zorgen voor een goed resultaat op deze afdeling.

Subsidies

	Realisatie 2022/2023	Begroting 2022/2023	Realisatie 2021/2022
Reguliere subsidies			
Subsidie gemeente Smallingerland exploitatie	3.213	3.180	3.180
Vooruitontvangen subsidie educatie	193	178	-
Subsidie Fonds Podiumkunsten (SRP)	63	53	53
Overige	53	8	67
	<u>3.522</u>	<u>3.419</u>	<u>3.300</u>

De subsidie van gemeente Smallingerland heeft een structureel karakter. Gemeente Smallingerland heeft voor het seizoen 2022/2023 een subsidie toegekend van € 3.180.450.

Voor het kalenderjaar 2023 heeft de Gemeente Smallingerland een prijsinflatiecompensatie toegekend ad € 68.000. De helft hiervan € 34.000 komt ten gunste van het seizoen 2022/2023

Een gedeelte van deze exploitatiesubsidie wordt aangewend voor cultuureducatie. In seizoen 2019/2020 en 2020/2021 heeft dit (gedeeltelijk) niet kunnen plaatsvinden door de Covid-19-lockdowns, een bedrag van € 385.000 is toen gereserveerd voor latere aanwending. In seizoen 2022/2023 is de helft van deze middelen alsnog ingezet, naar verwachting zal het restant van deze middelen in seizoen 2023/2024 worden ingezet.

Subsidies

	Realisatie 2022/2023	Begroting 2022/2023	Realisatie 2021/2022
Covid-19 gerelateerde subsidies			
Bijdrage NOW	39	-	162
Bijdrage TVL	-	-	6
Bijdragen overige	-	-	-
	<u>39</u>	<u>-</u>	<u>168</u>

De Covid-19 gerelateerde subsidie 2022/2023 heeft betrekking op - hogere dan verwachte - definitieve afrekeningen van de NOW-tegemoetkomingen van eerdere boekjaren.

Overige opbrengsten

	Realisatie 2022/2023	Begroting 2022/2023	Realisatie 2021/2022
Overige opbrengsten			
Overige opbrengsten	115	101	117
	<u>115</u>	<u>101</u>	<u>117</u>

De overige opbrengsten bestaan voornamelijk uit marketing- en advertentiekosten en servicekosten ticketing.

Personeelskosten

	Realisatie 2022/2023	Begroting 2022/2023	Realisatie 2021/2022
Personeelskosten			
Salarissen	2.416	2.253	1.974
Sociale lasten	430	433	348
Pensioenpremie	225	255	194
Inhuur personeel	611	455	404
Overige personeelskosten	193	161	106
	<u>3.875</u>	<u>3.557</u>	<u>3.026</u>
Uitkering ziekengeld	-59	-	-10
Subsidies personeel	-	-	-
	<u>-59</u>	<u>-</u>	<u>-10</u>
	<u><u>3.816</u></u>	<u><u>3.557</u></u>	<u><u>3.016</u></u>

In het seizoen 2022/2023 waren gemiddeld 56 FTE werkzaam in De Lawei waarvan 37 FTE op een contract voor onbepaalde tijd en 19 FTE op een contract voor bepaalde tijd. In de begroting is uitgegaan van 56 FTE.

In het seizoen 2021/2022 waren gemiddeld 48,2 FTE werkzaam in De Lawei waarvan 36,6 FTE op basis van een contract voor onbepaalde tijd en 11,6 FTE op een contract voor bepaalde tijd.

De verdeling van het aantal FTE's per afdeling is als volgt:

Verdeling FTE

Afdeling	Realisatie 2022/2023	Begroting 2022/2023	Realisatie 2021/2022
Managementteam	4,3	3,8	3,8
Administratie/ secretariaat	2,9	3,2	2,9
Evenementen	2,9	2,4	2,1
Facilitair	4,9	4,6	3,6
Horeca	16,2	15,4	12,7
Kaartverkoop en receptie	5,7	6,6	5,1
Marketing	4,0	4,0	4,2
PEP	7,5	7,0	5,2
Techniek	7,6	9,0	8,6
	<u>56,0</u>	<u>56,0</u>	<u>48,2</u>

De medezeggenschap van het personeel is binnen De Lawei vormgegeven in een ondernemingsraad. De ondernemingsraad bestaat uit vijf leden.

Wet Normering Topinkomens

Op 1 januari 2013 is de wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op Stichting De Lawei. Het voor Stichting De Lawei toepasselijke bezoldigingsmaximum is voor 2022 € 216.000 en voor 2023 € 223.000.

Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13de maand van de functievervulling.

	<u>Drs S.M. Avezaat</u>	<u>Drs E.C. V/d Goot</u>
Functiegegevens	Directeur/ bestuurder	Directeur/ bestuurder
Aanvang en einde functievervulling	04-07-2022 / 02-07-2023	01-03-2023 / 02-07-2023
Omvang dienstverband		
Dienstbetrekking	1,0 FTE	1,0 FTE
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	€ 148.129	€ 40.516
Beloning betaalbaar op termijn	€ 22.689	€ 5.712
Bezoldiging	€ 170.818	€ 46.228
Individueel WNT-maximum	€ 218.612 (*)	€ 75.552 (*)

	<u>Drs S.M. Avezaat</u>
Functiegegevens	Directeur/ bestuurder
Aanvang en einde functievervulling	28-06-2021 / 03-07-2022
Omvang dienstverband	
Dienstbetrekking	1,0 FTE
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	€ 143.396
Beloning betaalbaar op termijn	€ 21.505
Bezoldiging	€ 164.901
Individueel WNT-maximum	€ 215.667 (*)

(*) Stichting De Lawei hanteert een gebroken boekjaar. Het 'Individueel WNT-maximum' is een gewogen gemiddelde van 2022/2023.

Topfunctionarissen inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder.

<u>Naam leden Raad van Toezicht</u>	<u>Functie</u>
J.P. Russchen	Voorzitter Raad van Toezicht
R.J. de Wilde	Lid Raad van Toezicht
A. Silvius	Lid Raad van Toezicht
P.A. Lambeck	Lid Raad van Toezicht

Algemene kosten

	<u>Realisatie 2022/2023</u>	<u>Begroting 2022/2023</u>	<u>Realisatie 2021/2022</u>
<i>Huisvestingskosten</i>			
Dagelijks onderhoud gebouw	181	156	114
Dotatie onderhoudsvoorziening gebouw	343	257	274
Belastingen en leges	127	158	130
Overige huisvestingskosten	<u>258</u>	<u>263</u>	<u>216</u>
	909	834	734
<i>Overige algemene kosten</i>			
Dagelijks onderhoud theater	73	94	84
Automatiseringskosten	211	130	250
Overige algemene kosten	<u>198</u>	<u>188</u>	<u>206</u>
	482	412	540
	<u>1.391</u>	<u>1.246</u>	<u>1.274</u>

De post huisvestingskosten stijgt van € 734.000 naar € 909.000, dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat de stijging van de kosten van klein onderhoud onder de overige huisvestingskosten (+/+ € 65.000).

De dotatie aan de onderhoudsvoorziening is daarnaast met ingang van 2022/2023 verhoogd met € 69.000.

De post algemene kosten daalt van € 540.000 naar € 482.000, dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat de de automatiseringskosten afnemen (-/- € 39.000). In de begroting werd uitgegaan van € 412.000, met name de automatiseringskosten (implementiekosten) vielen hoger uit dan begroot.

	<u>Realisatie 2022/2023</u>	<u>Begroting 2022/2023</u>	<u>Realisatie 2021/2022</u>
Marketingkosten			
Seizoensbrochure en drukwerk	74	79	56
Publiciteit en overige marketingkosten	<u>110</u>	<u>127</u>	<u>96</u>
	<u>184</u>	<u>206</u>	<u>152</u>

Rentelasten en baten

	<u>Realisatie 2022/2023</u>	<u>Begroting 2022/2023</u>	<u>Realisatie 2021/2022</u>
<i>Rentelasten</i>			
Rente rekening-courant banken	6	4	7
Rente leningen o/g	<u>4</u>	<u>6</u>	<u>19</u>
	<u>10</u>	<u>10</u>	<u>26</u>

De rentelasten liggen in lijn met de begroting. Voorgaand jaar was er sprake van hogere rentelasten door de negatieve rente die toenmaals nog verschuldigd was op banktegoeden.

Ondertekening

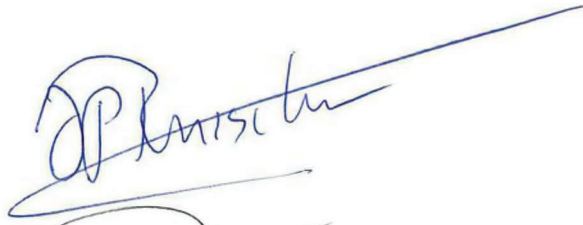
Drachten, 30 november 2023

Was getekend: Mevr. E.C. (Elly) Van der Goot
Directeur / bestuurder

Voor akkoord,

Was getekend: Mr. J.P. (Johan) Russchen,
Voorzitter Raad van Toezicht

Was getekend: Dhr. R.J. (René) de Wilde,
Lid Raad van Toezicht

Was getekend: Mevr. A. (Anna) Silvius,
Lid Raad van Toezicht

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan de Raad van Toezicht van Stichting De Lawei

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022/2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening voor het boekjaar eindigend op 30 juni 2023 van Stichting De Lawei te Drachten gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting De Lawei per 30 juni 2023 en van het resultaat over 2022/2023 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ - Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 30 juni 2023;
2. de staat van baten en lasten over 2022/2023;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen; en
4. verantwoording in het kader van de WNT, onderdeel uitmakend van de toelichting op de winst- en verliesrekening.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting De Lawei zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- verslag van de directeur-bestuurder;
- de overige gegevens;

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven vereist is.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben dit dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het verslag van de directeur-bestuurder en de overige gegevens in overeenstemming met RJ richtlijn 640.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directeur-bestuurder en de Raad van Toezicht voor de jaarrekening

De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven. In dit kader is de directeur-bestuurder verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directeur-bestuurder noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directeur-bestuurder afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directeur-bestuurder de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directeur-bestuurder het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

De directeur-bestuurder moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol WNT, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directeur-bestuurder en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de directeur-bestuurder gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Drachten, 30 November 2023

Bentacera Registeraccountants B.V.

T.A. Schurer RA